

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

xxiiij. De Sepulturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

Suprà dicta non habent locum in hospitalibus militarium ordinum, aut religiosorum. hoc dicit.

a clem. 2. §. 5. præmissa. eod. tit.

Prædicta ^a verò ad hospitalia militarium ordinum, vel aliorum religiosorum minimè extenduntur. Hi enim suorum ordinum institutiones, & consuetudines obseruare cogendi erunt.

Hospitalibus circa sacramentorum exhibitionem seruanda est antiqua consuetudo. h. d.

b clem. 2. §. 5. eod. tit.

Sed ^b & si qua sint hospitalia, altaria & cœmeterium ab antiquo habètia, & presbyteros celebrantes, & sacramenta Ecclesiastica pauperibus ministrantes, quo ad exercenda, & ministranda spiritualia prædicta, antiquam consuetudinem Viennense Concilium obseruari voluit.

DE SEPULTVRIS,

TITVLVS XXIII.

Cur in Ecclesijs & locis sacris sepulturæ constituantur. h. d.

TRactemus nunc de sepulturis, quæ quidem per fideles non, nisi in sacris & religiosis locis, ideo constituuntur: & quòd minùs ibi spiritibus vexantur immundis, & quòd sanctorum illorum commédantur patrocinijs, quorum nomini Ecclesia, in qua corpora conquefcunt, est consecrata. Accedit ^c, quòd defunctorum proximi ad sacra loca venientes, sepulturamq; conspicientes, suorum recor-

e can. cum graui. 13. §. 2.

dantur, & pro eis pias preces fundunt. Vnde ^d mortuorum sepultura, & cœmeteria apud illas Ecclesias, & monasteria ex antiquo disposita esse compèriuntur, in quibus religiosorum conuentus sunt constituti, vbi orationes, & missarum solennia, tam pro viuis, quàm pro defunctis, frequentius celebrantur.

Vnusquisque habet liberam facultatem sepulchra eligendi. & si quis non eligat, in parochiali Ecclesia, aut maiorum sepulchris est sepeliendus h. d.

Regulariter igitur in parochiali Ecclesia, aut ibi quis sepeliendus erit, vbi maiorum ^e suorum sepulchra constituta reperiuntur: nulli ^f tamè propterea propriam, si contemptus ab sit, negatur eligere sepulturam: quod vsque adeo obtinet ^g, vt antiqua dimissa, nouam possit quis etiam in loco minùs religioso sibi deligere: nec propterea poterit hodie electio talis impugnari, licet antiqua iura sup hoc diuersa esse videantur.

Vxor non tenetur sequi sepulturam viri: si uelit aliam eligere. h. d.

Nec ^h vlla sup hoc inter virum & mulierem facienda est distinctio, quasi vxor capitis sui sequi iudicium & sepulturam sit còpellenda: sed vtrique æqualis erit eligendi facultas, cum huiusmodi electio ad eum statum pertineat, quo mulier à lege viri soluitur.

d cap. fraternitatem. in prin. extra. eod. tit.

e cap. 1. et cap. fraternitatem. extra. eod. tit.

f cap. in nostra. extra. eod. tit.

g cap. 2. §. 1. eod. tit. in 6.

h cap. de uxore uero. extra. eod. tit.

Si

Si uxor sepulturam non eligat, tenetur se-
qui sepulturam ultimi uiri, si plures habuerit.
h. d.

Si tamen ipsa sibi sepulturam
non eligat, & plures fortè viros
habuerit, cum viro ultimo, cu-
ius domicilium retinet, tumu-
landa erit.

Filius familiars licet non possit aliquid relin-
quere pro anima, si careat castrensi peculio,
uel quasi, tamē potest sibi eligere sepulturam,
nisi sit impubes, quo casu poterit pater sepeli-
re illum, ubi uoluerit, nisi sit consuetudo in con-
trarium. h. d.

De filio familiars, an sibi sepul-
turam eligere valeat, dubitari
poterit, & multum interest, an
eius aetas intra pubertatis an-
nos contineatur, an verò puber-
tatem excefferit: primo enim ca-
su sepulturam eligere non pote-
rit: permittendum tamen erit
patri, si id loci cōsuetudo patia-
tur, vbicunq; voluerit, illum se-
pelire: quòd si cōsuetudo id nō
habeat, cū suis maioribus, vel
in parochiali Ecclesia tumulan-
dus erit. Secūdo verò casu, cū
pubertatem attigit, liberè absq;
patris assensu sibi sepulturam eli-
gere poterit, quāquam pro ani-
ma sua prāter patris assensum
aliquid iudicare non possit, ni-
si castrense, vel quali castrense
peculium habuerit.

Religiosi non possint sibi sepulturam eli-
gere. h. d.

Impuberi similes religiosi ha-
bentur: hi enim, cū propriæ

voluntatis libertatem non ha-
beant, eligere sibi sepulturam
nequeunt, sed apud propria mo-
nasteria tumulandi sunt, nisi a-
deo fortè sint remoti, quòd ad
ea, cū moriuntur, cōmodè ex-
portari nequeant.

Non potest quis etiam iureiurando à seipso
abdicare liberam eligendæ sepulturæ potesta-
tem. h. d.

Alias autem sepulturæ vsque
adeò libera esse debet electio, vt
Bonifaciana cōstitutione cau-
tum sit, ne qui ad vouendum, iu-
randum, vel fide interposita, vel
alias promittendum aliquos in-
ducant, vt apud eorum Eccle-
sias sepulturam eligant, vel iam
electam vlteriùs non immutet,
& secus factum omninò infrin-
git.

Mortuus ruri, qui sepulturam non elegit, se
sine periculo possit exportari, uel in parochia-
li Ecclesia, uel in maiorum sepultura debet se-
peliri. h. d.

Illud tamen in dubium ve-
nire potest, si quē, dum animi,
vel agri colēdi causa rusticatur,
ruri inopino forsitan interitu,
nec electa sepultura contingat
occumbere, an in Ecclesia ruri
constituta, an potiùs in alia se-
peliri debeat? & responsum est,
si absq; periculo defunctus inde
valeat exportari, non in Eccle-
sia ruri posita, sed in sua paro-
chiali, vel in qua maiorum ipsi-
us ab antiquo sepultura extitit,
sepeliendum fore.

P

e cap. fin. cod.
tit. in 6.

e cap. is qui.
§. 1. cod.
tit. in 6.

b cap. de u-
xore. §. fin.
ext. cod. tit.

e cap. pen. co-
dē tit. in 6.

d cap. pen.
in fin. in 6.

f cap. 1. in
prin. cod.
tit. in 6.

g cap. is qui.
in prin. co-
dē tit. in 6.

Quibus non communicamus uiuis, nec mortuis communicamus. h. d.

a cap. sacris.
in prin. ext.
eod. tit.

Non tamen omnes, qui fato functi fuerint, Ecclesiasticæ tradendi sunt sepulturæ: quibus enim non communicamus uiuis, nec defunctis communicare debemus. Vnde carebunt Ecclesiastica sepultura, qui prius erant ab Ecclesiastica unitate præcisi. Igitur nec Paganus, nec Iudæus, nec hereticus^b, nec qui uisuras exercuit^c, nec qui sibi mortem conscuerunt, aut qui personis^d Ecclesiasticis uolentibus manus iniecerunt, nec homicidæ, nec incendiarij, aut Ecclesiarum violatores, nec incestuosi, nec blasphemj, nec ullus qui pro manifestis condemnatus est excessibus, Ecclesiasticæ sepulturæ tradi poterit.

b cap. 2. in
prin. de hæ.
retic. in 6.

c cap. 2. de u.
sur. in 6. in
prin.

d cap. fin. e.
extra. ca.
tit.

Tumulati contra canones, sunt exhumandi, si illorum corpora possint discerni à corporibus fidelium. h. d.

e cap. sacris
est. extra.
eod. tit.

Et si contigerit aliquando horum corpora in cœmeterio Ecclesiastico tumulari^e, si ab aliorum corporibus discerni poterunt, exhumari debent, & ab Ecclesiastica sepultura procul iactari. Quòd si discerni non poterunt, cum excommunicatorum ossibus corpora fidelium extumulanda non erunt, cum licet non obsit iustis sepultura nulla, vel vilis, celebris tñ, vel speciosa non prosit improbis.

Qui contemptis clauibus non humandos in locis sacris humauerit, excommunicationem in-

currit, à qua non est absoluentus ante quàm arbitrio Episcopi satisfecerit. h. d.

Si quis autem^f contemptis Ecclesiæ clauibus huiusmodi personas, aut interditi tēpore quoslibet, in Ecclesijs vel cœmeterijs sepelire ausus fuerit, ipso facto, excommunicationis sententiam incurret: à qua, nisi prius ad arbitriū diocesani Episcopi eis, quibus iniuria irrogata fuerit, satisfactionem competentem exhibuerit, absolui non poterit, nec ullū circa præmissa contrā facientibus priuilegium suffragabitur.

f Clem. 1. eod.
tit.

Reconciliati, licet alioqui Ecclesiasticæ sepulturæ non essent tradendi, post reconciliationem tradi poterunt. h. d.

Sed hæc de illis intelligenda sunt, qui impœnitentes decesserint, nec in articulo saltem mortis, Ecclesiæ reconciliati fuerint. Nam si, dum forsitan in extremis agerent, legitimè absoluti fuerint, Cœmeterium his & alia Ecclesiastica suffragia denegari non debent: hæredes tamen & propinqui, ad quos ipsorum bona peruenerint, ut pro eisdem satisfaciant, si casus exigat, Ecclesiastica sunt censura compellendi.

g cap. fl. ex
cod. tit.

Cadavera punitorum pœnitentium sunt tradenda sepulturæ Ecclesiasticæ. h. d.

Ex his apparet, eorū cadauera, qui post cōfessionē Deo peractam, pro sceleribus suis in patibulis suspenduntur^h, ad Ecclesiā esse deferēda, & oblationes pro

h can. quæst.
tū est. 13. q.
2.

pro eis offerendas. Cum enim pro peccatis suis poenā extremā soluerint, & dignē poenituerint, non iudicat Deus bis idipsum.

Deprehensi in scelere & vulnerati, si cōfessi ex vulneribus mortui fuerint, item improviso casu oppressi, non priuantur Ecclesiastica sepultura. h. d.

e cano. fures. el. per. 13. q. 2. Quin etiam si, dum in scelere comprehenduntur, vulnerati fuerint, & sacerdoti postmodū confessi, ex vulneribus acceptis decesserint, communio eis minimē denegabitur: quanquā si, dum seiplos defendūt, interfecti fuerint, aliud sit statuendū. Is autem, quē casus improvisus opprimit^b, si nihil aliud obstat, Ecclesiastica sepultura non arcebitur.

Pro sepultura nō possunt clerici aliquid exigere, nec consuetudo in contrarium ualet, possunt tamen sponte oblatum accipere. h. d.

o cap. pen. e. xi. cod. Illud etiam atq; etiam admonendi sumus, sacris Canonibus penitus interdicti^c, ne quis terrā pro sepulchro vendere, aut pro hominibus sepeliēdis quoquo modo munera^d exigere audeat, nisi fortē sepeliēdus Ecclesię in cuius atrio^e sepelitur, aliqd viuens tradi iusserit, aut post mortem ipsius parentes, proximi, vel hæredes pro luminaribus, vel eleēmosyna aliquid vltro dare voluerint: quo casu spōtē oblatum licitē recipi poterit: peti^f verò, vel aliquid exigi est omnino vetitum, ne aut venalis

dicatur Ecclesia, aut clerici hominū interitu gaudere videantur, si ex illorum cadaueribus studeant habere compēdium, nec obtētū cuiusquā cōsuetudinis, nisi pia & laudabilis fuerit, reatum suū quis excusare poterit.

DE CANONICA portione,

TITVLVS XXV.

Quid sit Canonica portio, & quōd est duplex, parochialis & Episcopalis, & quōd parochialis debetur curato de relictis factis Ecclesię, in qua quis posthabita propria Ecclesia elegit sepeliri. b. d.

Canonica portio est, quæ de relictis, & prouentibus Ecclesijs obuenientibus detrahitur, & prelatis debetur. Est autē duplex, Parochialis & Episcopalis. Parochialis est, quæ Parochiali Ecclesię, vel ipsius Curato, & Rectori debetur. Sciendū est enim, si quis in alia Ecclesia, quā in ea, in qua diuina audit officia, & Ecclesiastica sacramenta percipit, sepulturam sibi elegerit (quod quibus casibus fieri possit, proximē exposuimus) ne parochialium Ecclesiarum Rectores, quibus cura incumbit animarū, debitū fraudetur subsidijs, constitutum esse^g, ut Curatus de his rebus, quas de functus p̄ anima sua in vltima dispositione reliquit Ecclesię, in qua sepeliri elegit, quartā partē percipiat, aut aliam, quā legitima consuetudo præfixerit.

g cap. cum super. et cap. seq. ext. de sepult.